

Datum bijeenkomst	21 januari 2019
Aanwezig	Namens
Hermine van den Berg – van Zijl	BOP
Mariska Hulsewe	BOP
Peter Snapper	Renkum Leeft
Arthur Böhmer	Renkum Leeft
Chris Jongboer	Ondernemersvereniging
Ton Pansier	Ondernemer
Gert ten Have	Provincie Gelderland
Marc Giesberts	Extern expert namens Haskoning
Omwonende	Omwonende
Sandra Meullenbruck	Gemeente Renkum
Melanie Hutting	Gemeente Renkum
Jo Cox	Algemeen Directeur Smurfit Kappa Parenco
Ruben van Haren	HR Manager Smurfit Kappa Parenco
Lars Gerlach	Operations Manager Smurfit Kappa Parenco
Erik Martens	Moderator vanuit MSL
Marianne Borstlap	Notuliste vanuit Smurfit Kappa Parenco

Voorafgaand zijn de leden van de klankbordgroep in de gelegenheid gesteld deel te nemen aan een rondleiding langs de PM2 door Lars Gerlach (Manager Operations) inclusief uitleg over de aanpassingen om de geur naar een acceptabel niveau terug te brengen.

Welkom en opening:

Erik Martens heet de aanwezigen welkom. Na een korte voorstelronde geeft hij het woord aan Jo Cox:

Ook Jo Cox heet de aanwezigen van harte welkom. Hij was onaangenaam verrast toen bleek dat de relatie met de omgeving zo onder druk staat en benadrukt dat Smurfit Kappa als nieuwe eigenaar er alles aan zal doen om de relatie te herstellen en ervoor te zorgen dat de hinder die omwonenden van ons ervaren op een acceptabel niveau komt.

Ruben van Haren: bij de volgende klankbordgroepbijeenkomst zullen ook vertegenwoordigers van het Dorpsplatform Renkum aanwezig zijn. Zij waren vanavond verhinderd.

Toelichting vernieuwde aanpak door Jo Cox

Jo Cox introduceert het Smurfit Kappa concern aan de aanwezigen en de positie van Smurfit Kappa Parenco daarin.

Vervolgens komt hij op het thema geur. Hij schetst wat er gebeurd is sinds eind 2016. Daarin valt een aantal zaken op: het gaat om een hardnekkig probleem. Hij is ervan overtuigd dat er door Parenco heel veel aan gedaan is: analyses, verbanden vastgesteld en gezocht naar oplossingen. Helaas heeft het resultaat niet opgeleverd wat ervan verwacht mocht worden.

Smurfit Kappa neemt dit thema zeer hoog op. Ook de CEO is ervan op de hoogte.

Ruben van Haren licht toe dat in de totale presentatie aansluiting is gezocht bij de presentatie die op 22 november 2018 gegeven is aan de Gedeputeerde van de Provincie en de Burgemeester van Renkum.

Jo Cox benadrukt dat de ambitie van SK Parenco verder gaat dan het plan van aanpak n.a.v. voorschrift 2.16 uit de vergunning. Hij is optimistisch dat het gaat lukken om tot een aanvaardbaar niveau te komen en van mening dat er in de juiste richting naar een oplossing gezocht wordt. Hij benadrukt geen valse verwachtingen te willen wekken. SK Parenco zal nooit naar rozenblaadjes ruiken, maar de geur mag niet zodanig storend dat mensen daar hinder van ondervinden en daar werken wij aan met alle expertise binnen het SK concern.

Ook willen wij de communicatie versterken. Nu lopen er zaken langs elkaar heen. Hierbij is ook de samenwerking met de overheid, Provincie en Gemeente, belangrijk.

Parenco heeft voorheen gezocht naar oplossingen aan het einde van het proces, dat is symptoombestrijding. Voor de specialisten van Smurfit Kappa was het duidelijk: wij moeten het probleem aan het begin van het proces aanpakken. Dit is een duidelijk andere aanpak dan voorheen.

Jo Cox gaat nader in op de acties die tot nu toe vanuit Parenco ingezet zijn, zoals biobond, koude plasma, essentiële oliën. Echte successen zijn echter uitgebleven. Deze acties worden voorlopig in de zijlijn gezet. Het is niet uit te sluiten dat men ooit nog gebruik zal maken van de inzet van essentiële oliën, maar dan in combinatie met en na de aanpak aan de bron.

Bronbestrijding

Er is een taskforce met specialisten opgericht. Het doel is het bestrijden van de oorzaak vanuit het proces:

- Kunnen wij bepaalde additieven vervangen
- Dosereren wij de juiste hoeveelheden
- Dosereren wij additieven op de juiste plek
- Kunnen wij de verblijftijd van de pulp in het proces significant terugbrengen. In tijd is deze verblijftijd al bijna gehalveerd, maar er moeten investeringen gedaan worden om dit verder terug te brengen en stabiliseren.

Daarnaast wordt er gewerkt aan plannen voor warmteterugwinning en verbetering van de ventilatie in de gebouwen, is er sprake van een intensieve samenwerking met de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Papier- en Kartonfabrieken (VNP) en is een geurmonitoringteam samengesteld. Dit laatste zal straks verder toegelicht worden.

Jo Cox licht het verschil tussen de productie van krantenpapier en verpakkingspapier toe. Bij de ombouw van de PM2 is het proces van productie van krantenpapier vertaald naar bruin papier. De machinebouwer Voith heeft dit op een andere manier gedaan dan Smurfit Kappa gewend is. Smurfit Kappa stelt nu dat dit anders kan en daar ligt de oplossing. De verblijftijd van de pulp is erg belangrijk. Daarin is al verbetering gebracht: de verblijftijd is teruggebracht, het desinfectiemiddel dat gebruikt wordt is met ca. 60% gereduceerd. Wij stellen zelf vast dat de erg penetrante chemische geur eraf is. Met metingen (geurpanel) onderbouwd, gaan wij hier verder mee.

Peter Snapper vraagt of met het percentage reductie van 60% men nu op het niveau zit van de andere Smurfit Kappa fabrieken. Jo Cox antwoordt dat dit er nog boven zit. Wij willen het liefst de resterende 40% er ook uit hebben. Wij weten vrij zeker dat de geur daar vandaan komt.

Jo Cox geeft aan welke investeringsbedragen begroot zijn om het probleem op te lossen, gesplitst per categorie:

- PM2 stock preparation (pulp);
- Heat exchanger (in het water dat verdampt zit veel warmte, als we dat eruit kunnen halen, voorkomt dit ook geuremissie. De pre-engineering voor dit project loopt, maar dit is wel een lastig project.

Op de vraag van Hermine van den Berg naar de 'stoompluim', antwoordt Jo Cox dat wij daar

niet zoveel mee kunnen omdat dit laagwaardige warmte is. Wellicht dat men hier wel iets mee kan als er een warmtenet zou komen, zodat men dit kan delen met de omgeving;

- Geuronderzoek algemeen.

Voor wat betreft het plan van aanpak is de doorlooptijd 1,5 jaar. De verwachting is dat in de eerste 6 maanden de grootste stappen gezet kunnen worden. De andere tijdsblokken zijn gerelateerd aan de levertijd die noodzakelijk is voor enkele investeringen. Jo Cox benadrukt geen valse verwachtingen te willen wekken dat dit voor de zomer opgelost is, maar hij hoopt dat wij de kans krijgen om het probleem aan te pakken.

Mariska Hulsewe verwijst naar de briefwisseling met Tony Smurfit in een vrij vroegtijdig stadium rond de overname. Daaronder staat ook de handtekening Jo Cox. Zij kan zich dan ook niet voorstellen dat Jo Cox verrast was door hetgeen hier aan de hand is. Jo Cox geeft aan dat hij niet wist dat dit zo diepgaand ging. Daarbij komt dat het type geur waarvan hier sprake is, voor Smurfit Kappa echt nieuw is.

Mariska Hulsewe vindt het goed dat Jo Cox aangeeft dat de geur waarvan hier sprake is, zo bijzonder is. Dat geeft erkenning van het probleem. Ook Arthur Böhmer geeft aan dat er het gevoel onder omwonenden heerst dat het 'verschoven' werd. Het is belangrijk dat onderkend wordt dat het echt een probleem is voor omwonenden.

Jo Cox benadrukt dat dit erkend wordt, anders zouden wij niet aan werken aan een oplossing. SK Parenco neemt een pro actieve houding en stelt dat de relatie met de omgeving goed moet zijn. Dit gaat verder dan binnen de normen van de vergunning werken. Wij doen er alle moeite voor om het goed te doen en de relatie met de omgeving goed te laten zijn.

Ruben van Haren vult daarop aan dat er vanuit Parenco sinds eind 2017 niet meer gesteld is dat wij binnen de vergunning werken en het probleem niet erkend zou worden. Ook in de eerste bijeenkomst van de klankbordgroep is aangegeven dat wij weten dat er een probleem is, er hard aan gewerkt wordt, maar het een lastig probleem is. Wij hebben in een richting gewerkt die niet het gewenste succes geleverd heeft en dat nemen wij onszelf ook kwalijk. Wij zijn dan ook blij met Smurfit Kappa en de nieuwe ideeën voor het oplossen van het probleem.

Mariska Hulsewe geeft aan dat het haar erg dwars zit dat de geur erkend wordt door gemeente, provincie, Smurfit Kappa, maar er dan toch zo'n polarisatie in Renkum ontstaat en er letterlijk gezegd wordt dat "als je er niet tegen kan, je maar moet verhuizen". Aan deze polarisatie zouden wij als klankbordgroep iets moeten doen.

Ruben van Haren antwoordt daarop dat dit daarom als apart agendapunt straks aan de orde is.

Jo Cox benadrukt dat het duidelijk is dat Smurfit Kappa Parenco moet bewijzen dat wij het beter gaan doen om de relatie met omwonenden te kunnen repareren.

Chris Jongboer spreekt uit dat hij vertrouwen heeft in de stappen die door SK Parenco ondernomen worden. Het mag vanuit de klankbordgroep ook uitgedragen worden dat wij het hier over eens zijn. Mariska Hulsewe vult daarop aan dat veel mensen ook zien dat er stappen gedaan worden, vanuit onze achterban wordt echter ook aangegeven dat er nog veel overlast ondervonden wordt.

Geurpanel

Ruben van Haren licht het initiatief voor het geurpanel toe. Een collega van SK Parenco gaf aan last te hebben van de geur, maar wilde ook graag bijdragen aan de oplossing. Collega's in de omgeving hebben een dubbel belang: wegnemen van de overlast en bedrijfsbelang. Zo is het plan ontstaan om een geurpanel te vormen. Vanuit de Burgemeester en de Gedeputeerde kwam de vraag om dit panel uit te breiden naar een grotere groep in het dorp. Dat is ook de bedoeling.

Het doel is om te komen tot een instrument om te bepalen of de ondernomen acties effect hebben. Het voordeel is dat iedere persoon/melding afzonderlijk vastgelegd wordt zonder dat men elkaar

beïnvloedt. Er is nu een pilot met 14 van onze eigen medewerkers die binnen een straal van ongeveer 400 meter woonachtig zijn. Begin februari zal deze groep uitgebreid worden. Het verzoek wordt aan allen die nu aan tafel zitten om mensen te vragen deel te nemen in het geurpanel. Als men op deze wijze een panel van ca. 30 mensen heeft, kunnen de verzamelde data juist ingezet en geanalyseerd worden. Op dit moment werkt het geurpanel nog met meldingen op papier. Dit zal straks middels een app gaan, die naar verwachting begin februari ingezet kan worden.

De instructie aan het geurpanel is om op het moment dat men iets ruikt, de waarneming vast te leggen. Op de vraag van Chris Jongboer wat er tot nu uitkomt, geeft Ruben van Haren aan dat er langzaam, maar zeker waar te nemen lijkt dat er sprake is van een iets minder chemische geur.

Hij licht toe hoe de registraties plaatsvinden:

datum/tijdstip/adres/geurkarakter/intensiteit/hinderlijkheid/details.

Zaken als de windrichting, luchtvochtigheid, productie van SK Parengo, kunnen door SK Parengo ingegeven worden. Deze app functioneert al in een gemeente in Duitsland.

Ruben van Haren presenteert hoe de app werkt. Het is een proces van ca. 1 minuut om de gegevens in te vullen.

De vraag wordt gesteld of het wenselijk zou zijn om deelnemers actief uit te nodigen om een waarneming te doen, een zgn. pushbericht. Jo Cox antwoordt daarop dat hij er de voorkeur aan geeft om te starten met de huidige systematiek: de leden van het geurpanel vullen het formulier/de app in als zij iets ruiken.

Ruben van Haren geeft aan dat de reden is dat men van het geurpanel geen open groep maakt is omdat er een duidelijke instructie gegeven wordt: op moment dat er wat dan ook aan geur waargenomen wordt, dit in het formulier/de app gemeld moet worden. Het gaat dus niet alleen om hinderlijke waarnemingen, de mate van hinder kan men in een categorie aangeven.

Jo Cox vult daarop aan dat als wij een maand of twee met de app gewerkt hebben, wij dit kunnen evalueren.

Sandra Meullenbruck verwijst naar een eventuele vertekening van het beeld doordat mensen niet melden, hetzij door afwezigheid als gevolg van vakantie of andere redenen.

M.b.t. afwezigheid van leden van het panel in relatie tot meldingen geven Jo Cox en Ruben van Haren aan dat ervoor gezorgd kan worden dat mensen zich afmelden als men op vakantie gaat.

Hermine van den Berg wijst erop dat men ook elders kan zijn, waardoor men niet waarneemt en meldt. Ruben van Haren geeft aan dat niet alle situaties te ondervangen zijn. Op deze manier denkt men een beter inzicht te krijgen dan alleen meldingen van klachten via de ODRA of SK Parengo zelf.

Constante locatiebepaling van de deelnemers komt aan de orde. Ruben van Haren verwacht dat dit technisch en vanuit privacyoverwegingen te ver gaat. Het uitgangspunt is de bevindingen op een bepaald moment op een bepaalde locatie vast te kunnen leggen. Dit geeft een veel genuanceerder beeld van de effecten van acties en de resultaten die wij willen bereiken.

Peter Snapper vraagt naar de snelheid van de app en de inzichtelijkheid van de meldingen.

Ruben van Haren antwoordt daarop dat dit realtime te volgen is. De intentie is om het geurprofiel vanuit het gehele bedrijf over een langere periode terug te brengen.

Klachten over ons bedrijf willen wij graag direct gemeld hebben, zodat wij direct actie kunnen ondernemen. Een voorbeeld is een geluidsklacht afgelopen vrijdag. Daar is direct ter plaatse onderzoek gedaan en de oorzaak gevonden. Die is opgelost en gecommuniceerd naar betrokkene.

Omwonende vraagt naar eenzelfde app voor het melden van geluid. Elke keer een melding maken via de huidige manier is erg veel werk.

Jo Cox verzoekt eerst met de app voor geurmeldingen te starten. Wellicht is er later een motivatie om dit ook op dit punt (geluid) op te pakken. Hij benadrukt dat wij ons niet concentreren op geur, andere overlast proberen wij ook aan te pakken. Geur is echter het meest hardnekkig. Hij verzoekt SK Parenco in de gelegenheid te stellen zich daarop te concentreren en kijken welke stappen wij kunnen maken.

Hermine van den Berg vraagt of er ook contacten richting Wageningen zijn, daar komen ook meldingen vandaan (Wageningse Berg). Er zijn ook mensen die in Renkum wonen en op de campus van de Universiteit de geur herkennen. In dit kader wijst zij op de negatieve gevoelens die ontstaan zijn als gevolg van de overlast, die wel degelijk een neveneffect hebben.

Omwonende komt terug op geluid. Hij begrijpt dat men zich nu richt op geuroverlast, maar geluidsoverlast is toch echt ook een probleem.

Jo Cox ontkent dit niet. Ook dit thema wil men graag aanpakken, wetende dat er hinder is. Ruben van Haren vult hierop aan dat de nadruk hierop iets minder ligt dan op geur, maar ook op het gebied van geluid ondernemen wij acties en ook daar verwachten wij resultaat.

Ruben van Haren vat samen dat het resultaat van de inzet van het geurpaneel is: een objectief en analyseerbaar overzicht van alle waarnemingen en daarmee een basis voor conclusies en vervolgstappen.

Toelichting lopende overige acties

Jo Cox licht de overige lopende acties toe op het gebied van geluid, trillingen, parkeren Bokkedijk:

- Er is een betonnen wand met legioblokken geplaatst er afscherming van het geluid richting A/d Rijn1.
Omwonende: de blokken zijn zeer snel geplaatst. Dit was een effectieve maatregel: hij ziet en hoort de vrachtwagens minder.
De situatie op de Bokkedijk is nog een puinhoop: vanmiddag nog was er een vrachtwagen die omkeerde terwijl er een fietser aankwam. Bij navraag gaf de chauffeur aan dat hij oud papier gelost had en nu rollen ging laden. Dit betekende dat hij het terrein eerst moest verlaten en toen weer betreden. Het zou verstandig zijn om een bypass op het terrein van SK Parenco te maken om te voorkomen dat vrachtwagens nu gevaarlijke bewegingen op de Bokkedijk/Provinciale weg moeten maken.
Jo Cox zegt toe dat dit opgepakt zal worden.

Omwonende spreekt ook de Gemeente en Provincie aan. De paaltjes die er waren, zijn om onbekende redenen weggehaald. Er komt straks een snel fietspad, onderschat wordt dat hier zeer veel vrachtwagenbewegingen plaatsvinden op dit veel te krappe stuk. Hij verzoekt de Provincie en de Gemeente dit niet te onderschatten en met een goed plan te komen voor herinrichting van de Bokkedijk.
Ruben van Haren onderschrijft deze zorg volledig. De veiligheid op deze plek is erg belangrijk. SK Parenco wil graag meedenken in oplossingen.

Sandra Meullenbruck geeft aan dat de Gemeente hiermee bezig is, apart van de paaltjes wil men goed kijken naar een toekomstbestendige oplossing. Zij benadrukt dat de Gemeente ook ziet dat het anders moet en de intentie is om het anders te doen. Daarover is men in gesprek met de Provincie.
- Het bijstellen van de vulniveau's en isoleren van de zetmeelsilo's. Daar vindt nog verder onderzoek plaats.
- Aanpassen van 14 dakkasten op het dak van PM2 om geluid te verminderen

- Onderzoek naar aanpassingen aan de pulpsilo's PM1 ter voorkoming van trillingen als gevolg van vallend pulp
- Alle vervoerders (Parenco en Reparco) hebben een nieuwe brief ontvangen om te voorkomen dat zij parkeren / overnachten op de Bokkedijk. Voor de drie grootste vervoerders geldt een hoge boete.
- Twee chauffeurs is hernieuwde toegang geweigerd op ons terrein vanwege niet acceptabel gedrag richting medewerkers of omwonende.
- Er is een voorstel in voorbereiding in samenwerking met gemeente voor hernieuwde bewegwijzering op de lokale wegen.

Toelichting bezoek papierfabriek door Mariska Hulsewe

Mariska Hulseweg heeft samen met René Keizer in september 2018 drie papierfabrieken bezocht. In alle gevallen gaat het om producenten van zgn. bruin papier: DS Smith in Eerbeek, Smurfit Kappa Roermond en een niet nader genoemde fabriek. Het doel was antwoord te krijgen op de volgende vragen:

- Stinkt het overal?
- Trilt het overal?
- Is er overal lawaai?
- Is er wat aan te doen?

Zij geeft een samenvatting van hun bevindingen.

Interessant was de geluidswerende wand die geplaatst is op het dak/terrein van de niet nader genoemde fabriek. Deze geluidswerende wand functioneert daar goed. Bij die fabriek is ook gesproken met de milieudeskundige, die een nauw contact onderhield met de omgeving.

Jo Cox geeft aan dat afhankelijk van de bron een geluidwal goed kan werken. Hier zal dit niet zinvol zijn, want de emissie gaat er gewoon overheen. Uiteraard wil SK Parenco best naar een dergelijke oplossing kijken.

Bij SK Roermond heeft men niets geroken. Navraag bij een verhuurbedrijf dichtbij de fabriek leverde op dat er wel eens stoom, geur of witte neerslag is. *Jo Cox geeft t.a.v. dit laatste aan dat dit wel eens gebeurt bij het lossen van zetmeel. Als dat gebeurt, zorgt men er altijd voor dat dit opgelost wordt.*

Mariska Hulsewe geeft aan dat de conclusies van het bezoek aan de andere papierfabrieken is:

- De productie van bruin papier stinkt meer dan grafisch papier
- SK Parenco ruikt meer chemisch dan elders
Ruben van Haren vraagt aan Mariska naar de geur gedurende de afgelopen maanden, waarop zij antwoordt dat zij ziet dat er heel veel gedaan wordt. De geur is echter ook afhankelijk van de windrichting. Wat zij de afgelopen dagen heeft waargenomen is dat het minder chemisch ruikt dan voorheen, maar zij ruikt nog steeds een chemisch component.
- Lawaai en trillingen zijn niet ongewoon in deze industrie
- Het is naar dat de vergunning verleend is op het gegeven dat er geen verschil zou zijn tussen de productie van bruin en wit papier.
Jo Cox denkt dat dit te goeder trouw gedaan is, waarbij niemand gedacht heeft aan de chemische geur waarvan nu sprake is. Mariska Hulsewe is het daarmee oneens: iedereen geeft aan dat het productieproces niet hetzelfde ruikt.
- Het is mogelijk om minder te stinken
- Het is mogelijk om minder lawaai te veroorzaken
- Wat erg opvalt is het verschil in mate van empathie met omwonenden.

Alles bij elkaar geeft Mariska Hulsewe aan dat dit de BOP hoopvol stemt.

Sandra Meullenbruck geeft aan dat zij zelf eind oktober bij SK Roermond geweest is en wat zij daar toen rook was duidelijk een papierfabriek (kartonlucht). Zij wil graag dat de verwachtingen juist gesteld worden. Als nu door de BOP gesteld wordt dat er bij SK Roermond niets geroken werd en men daardoor hoopvol is dat men ook hier niets meer zou kunnen ruiken, scheidt dat verkeerde verwachtingen. Zij pleit ervoor duidelijk te stellen wat acceptabel is. Wij willen ergens naartoe werken, nl. een aanvaardbaar geurniveau. Het kan niet zijn dat het verhaal dat straks naar buiten gebracht wordt is dat er bij SK Roermond niets geroken werd, SK Parenco investeringen doet en men hier straks ook niet meer ruikt. Dat scheidt onjuiste verwachtingen.

Mariska Hulsewe benadrukt dat dit niet de kern van haar verhaal is.

Jo Cox geeft aan dat wij nu een balans moeten vinden en toewerken naar een acceptabel niveau. Wij kunnen niet garanderen dat er nooit wat geroken wordt, maar het moet wel een acceptabel niveau zijn. De verwachtingen moeten realistisch zijn.

Er ontstaat een discussie over realistische verwachtingen:

Marc Giesberts: in 2016 is de PM2 in gebruik genomen, vanaf dat moment waren er geurklachten. Een acceptabel niveau is wellicht het niveau van voor de ingebruikname van de PM2.

Hermine van den Berg: toen er nog 2 machines draaiden, voor 2009. Toen is er ook een enorme investering gedaan in de AWZ omdat daar overlast van ondervonden werd. Wij hebben een papierfabriek in Renkum, dat was geen probleem tot de opstart van de PM2.

Mariska Hulsewe/Hermine van den Berg: telefonisch leefbaarheidsonderzoek is gedaan ten tijde dat er maar één machine draaide. Los van vraag over kwaliteit onderzoek (op 3 km afstand van fabriek vragen of men last ondervindt), is een hard gegeven dat vanaf 2016 de productie van bruin papier heeft geleid tot stank, geluid en trillingen.

Jo Cox geeft aan dat er alles aan gedaan wordt om de best practices te hanteren. Overlast staat los van hoeveel papiermachines er zijn. Hij benadrukt nogmaals dat er altijd een lijfgeur aan de fabriek zit. In de omgeving van SK Roermond is dit acceptabel. In dit geval moeten wij daar dicht tegenaan kunnen komen omdat wij immers dezelfde processen voeren. Hij pleit ervoor om daar naartoe te werken en ons te richten op het wegnemen van de oorzaak bij de bron.

Erik Martens wijst erop dat het inmiddels 21.45 uur is. Er is nog één agendapunt open:

Onderlinge communicatie/uitbouwen constructieve relatie

Ruben van Haren vraagt de aanwezigen hoe wij als klankbordgroep een bijdrage kunnen leveren om de scherpe randen van de discussies af te halen.

Hermine van den Berg geeft aan dat het zou helpen als intern gecommuniceerd wordt dat erkend wordt dat het bedrijf overlast veroorzaakt. Nu is het zo dat mensen die hier werken en hun omgeving vinden dat er niet geklaagd mag worden over overlast. Dan wordt gesteld: verhuis maar. Dat medewerkers zo voor hun bedrijf door het vuur gaan, heeft als effect dat het naar buiten toe polariserend werkt. Het zou echt helpen als medewerkers van de directie te horen krijgen dat erkend wordt dat het stinkt.

Ruben van Haren geeft aan dat deze erkenning er ook is. Op het startscherm van de PC staat: voorkom overlast. Persberichten worden eerst intern gedeeld, bij het GGD onderzoek is duidelijk geschreven dat wij er hiermee nog niet zijn. Daarnaast volgen wij de social media op de voet. Iedere medewerker die zich uitlaat op een manier die niet in de haak is, benaderen wij dat dit niet de juiste manier is om voor het bedrijf op te komen en wij vragen mensen concreet om deze uiting te verwijderen. Ook in periodieke personeelsbijeenkomsten staat dit op de agenda, in de nieuwjaarstoespraak van Jo Cox is dit benadrukt.

Jo Cox vult daarop aan dat het gehele geurprobleem niet iets is wat wij onder het tapijt schuiven. Iedereen, ook alle medewerkers weten hoe belangrijk wij dit vinden en dat wij het willen oplossen.

Naar de medewerkers toe ontkennen wij op geen enkele manier het geurprobleem en wij vragen mensen ook om mee te denken.

Als er op een respectvolle manier gereageerd wordt, zal de reactie ook anders zijn.

Melanie Hutting geeft aan dat duidelijk is dat de emoties soms hoog oplopen, bijvoorbeeld in de snuffelapp. Het kan dan lastig zijn als je als medewerker daarmee geconfronteerd wordt.

Hermine van den Berg vindt de snuffelapp geen goed voorbeeld. Het gaat veel verder, zoals op feestjes, tijdens het voetbal, etc. Mariska Hulsewe vult aan dat het zelfs gaat om hondenpoep voor de voordeur (bewust neergelegd).

Peter Snapper stelt dat dit blijkbaar zo diepgeworteld zit, dat hij zich afvraagt of men dit helemaal uit kan bannen.

Hermine van den Berg benadrukt dat het niet de medewerkers van SK Parenco zijn, maar de kring daaromheen. De medewerkers van SK Parenco zijn wel de sleutel.

Jo Cox benadrukt dat niemand gebaat is bij polarisatie. Als wij dit kunnen ontcrachten, zullen wij dit zeker doen. Hij kan de ergernis niet wegnemen, maar kan wel beloven eraan te zullen werken.

Ton Pansier vraagt naar de mogelijkheid om de snuffelapp om te bouwen naar meer positiviteit.

Sandra Meullenbruck geeft daarop aan dat een reactie altijd een andere reactie oproept, hetgeen elkaar vervolgens versterkt. Duidelijk is dat het probleem erkend wordt door SK Parenco, Gemeente, Provincie. Het plan voor de komende 1,5 jaar ligt op tafel. Het is beter om te zorgen dat het probleem opgelost wordt, dan zullen de reacties ook minder worden.

De website van de gemeente is er met een apart deel over Parenco, waar iedereen toegang tot heeft.

Duidelijk is dat het probleem nu niet opgelost wordt.

Een manier om tot meer positiviteit te komen zou kunnen zijn een gezamenlijk interview of gezamenlijk communiqué namens de klankbordgroep.

Erik Martens verzoekt alle aanwezigen ook in hun communicatie en op sociale media rekening te houden met hetgeen hier besproken is. Het feit dat hier zo open en constructief gedebatteerd wordt is erg positief. Men heeft elkaar nodig en het is goed gezamenlijk te communiceren. Dit zal niet voorkomen dat er altijd een groep zal blijven bestaan die een negatieve klank laat horen.

Hermine van den Berg verzoekt de communicatie niet via de Gelderlander, Hoog en Laag of Rijn en Veluwe te doen (deze laatste worden niet bezorgd in Renkum).

Marc Giesberts vraagt nog of de polarisatie er al was of dit gegroeid is. Hermine van den Berg antwoordt hierop dat dit wisselend is, afhankelijk van de samenstelling van de groep. Zij ziet een grotere groep ontstaan die zich durft uit te spreken.

Jo Cox stelt voor een gezamenlijk communiqué op te stellen. Erik Martens zal de voorzet daarvoor maken (1 A4).

Erik Martens geeft nogmaals aan dat een positieve communicatie al begint als de deelnemers hier weg gaan en in hun eigen omgeving debatteren. Hij verzoekt dit op dezelfde wijze te doen als tijdens deze bijeenkomst, nl. op een open en respectvolle manier.

Jo Cox bedankt de aanwezigen voor het open en eerlijke gesprek. Hij heeft er vertrouwen in dat wij op de goede weg zijn en hoopt dat omwonenden dit gaan merken. Hij benadrukt nogmaals dat wij er alles aan doen om dit op te lossen.

De vergadering wordt gesloten.